E. xv. e
18

12 B. 24 22731

Revdo in Christo patri
Episcopo Landavensi
auctor.

od. 178
15.7.09

FRAGMENTA

CHIRURGICA & MEDICA.

AUCTORE GUL. FORDYCE *M.D. EQ. AUR.*

(William)

LONDINI:

Ex Officina T. Spilsbury.

PROSTANT APUD T. CADELL.

MDCCLXXXIV.

WELLCOME HISTORICAL MEDICAL LIBRARY
22731

IOANNI ELIOT

EQ. AVR. ET BARONETTO;

MEDICO,

SI QVIS ALIVS, IN IPSA SCHOLA

HIPPOCRATICO-BOËRHAVIANA

NATO;

HÆC QVALIACVNQVE FRAGMENTA,

HONORIS ERGO ET AMICITIÆ,

L. M. D. D. Q.

GVLIELMVS FORDYCE.

L E C T O R I
S.

QUUM a primis fere annis ad artem medicinalem præ ceteris animum adjungere deſtinaram, ex ephebis egreſſus in id ſtudii genus omni cogitatione incubui; auſpice fratre, attentiſſimo olim magni Boërhavii auditore et diſcipulo. Tali duce, libros inter et ægrotos quotidie verſans, paſſim conquiſivi, ac totus in hoc eram, ut novi aliquid addiſcerem. Quandocunque autem legenti, vel percontanti, ſeſe obtuliſſet inſigne aliquod ægrotantis exem-

plum, obſervatio quævis, aut ſignificatio tantilla, unde clarior inſtituto adfulgeret lux, ea literis fidis continuo mandavi, ut ad normam poſtea, occaſione data, ſingula exigerentur. Quæ tunc adnotare exorſus eram, volventibus annis, cum crebra recenſione magna cepere incrementa. Multa enim didici ex noſocomiis tam peregrinis quam domeſticis: plura ſuppeditavit propria et publice et privatim per longam annorum ſeriem experientia.

Nunquam mihi per otium conceſſum eſt theorias ſubtiles ſubtiliter texere; neque illuc profecto animus nunc fert, quippe

quæ

quæ magis curioſæ mihi ſemper viſæ ſunt, quam reipublicæ medicæ unquam fructuoſæ. At vero de iis, quæ docuit uſus diutinus (qualia ea cunque ſint) cepit deſiderium junioribus impertiendi, quibus in iiſdem ſtudiis eadem obtigerit animi intentio, idem ardor.

Libellus FRAGMENTA tantum audit. Ea certe licuit domi preſſiſſe, dum in formam juſti ac legitimi operis, quæ in medium habeo proferenda, maturuiſſent; ſed negotiis in dies diſtrictior, et acerrima febrium malignarum vi ſæpius admonitus quam caducæ ſim et incertæ vitæ, ſatius credidi par-

tem in præſentia vulgare, quam in longinquum tempus omnia differre.

Recte ſtatuerim, an ſecus, aliorum eſt judicium. Juvat interim recolere, cives noſtros, quorum animum benignum plus ſemel expertus ſum, haud omnino adſpernaturos conamen aliquod, utcunque leve et exiguum, unde generis humani dolores aut amoveantur aut ſubleventur.

Dabam Londini
Prid. Id. Dec.
M. DCC. LXXXIV.

FRAGMENTA

CHIRURGICA

ET

MEDICA.

Abscessus Jecinoris.

EDuardus Stanſell, tertiæ cohortis prætorianæ miles, viceſimum agens annum, febre bilioſa ineunte menſe Septembri correptus eſt: nec in valetudinarium cohortis niſi poſt dies quatuordecim defertur, febre jam onuſtus, cum ictero ſuperaddito. Rhabarbari ope, ſalium neutrorum uſu, vomitu, &c. ſe remiſere febrilia ſymptomata; rediitque corpori color

ſuus. Manſit tamen circa regionem hepaticam, vel gaſtricam, dolor quidam vix unquam ceſſans. Ibidem porro loci gravitatis ſenſus erat præter conſuetudinem. Jamque febris acceſſio poſtmeridianis ac veſpertinis horis urgere cœpit; quæ utique proxima luce, ut in phthiſicis fieri conſuevit, in effuſum ſudorem abiit. Cum creſcente in dies dolore ortus eſt intus tumor; graduque concitato æger emarceſcebat. Tumor in exteriorem partem magis magiſque ferebatur. Figura ejus rotunda; preſſus vero digitis nuſquam cedebat. Vir jure magni nominis Gulielmus Hunter, qui rogatu meo hominem inviſere dignatus eſt, in eandem mecum concurrit opinionem, materiam aliquam malam corruptamque in hepate coiiſſe, quam ferro forſitan contingere liceret. Ægrum adeo monuimus, quanto vita in periculo eſſet, quamque nulla de ſalute reliqua foret ſpes, ni chirurgi in manus omni

abjecta

abjecta mora ſe tradidiſſet. Neque abhorrebat ille, miles impiger. Secans igitur per oram lineæ rectæ a parte dextra, ingenti puris fœtidi copiæ exitum præbui: quo emiſſo, cannulam plumbeam in cavitatem inſerui, ſuperdatis poſtea ſolitis glutinantibus. Corpus quam citiſſime priſtinam magnitudinem implevit. At vero a cibo, aut poſt quotamcunque intemperantiam, venter inflatus atque diſtenſus fiebat; omnino ac ſi reſidua jecinoris pars (pars illa qua nihil abſceſſerat) neceſſariam bilis copiam non eſſet ſufficiendo. Quod in iſthac minus erat, rhabarbaro penſavi et extracto chamæmelino, per temporum intervalla exhibitis. Elapſo ſeſquimenſe, ſanatum eſt vulnus; inflatio omnis reſedit; et ſalus abſolutiſſima ſubſequuta eſt.

Abscessus Jecinoris,

per diaphragma in pulmonem penetrans.

NAuta quidam, cui nomen Bertrand, dum in reditu ex India Orientali promontorium Bonæ Spei præterveheretur, gravi dyſenteria implicitus erat. Is me convenit menſe Januario M,DCC,LXXII; quo tempore, ex ſudoribus nocturnis, purulenta expectoratione, ac febri hectica, laborantis phthiſi pulmonali ſpeciem dabat. Sex ante me conventum hebdomadas detractus fuerat ſanguis: id quod in malo pleuritidem referente paulo ſerius fiebat. Intra diem enim quartum decimum ſolita phthiſeôs pulmonalis ſigna morbus repræſentabat. Prodebat ſeſe præterea tenſio in hepatis regione; item tumor inter ſecundam ac tertiam lateris dextri coſtas nothas. Hunc tumorem, quoniam ab incluſa in cavo thoracis materia proficiſci videbatur, mihi viſum eſt et Joanni Hunter pure exonerandum eſſe. Cui medicinæ

quum

quum artifex ille eximius poſtridie, me comite, accinxiſſet; ecce exſcreantem ægrum rufæ multum purulentæ materiæ, acerba ſimul divexante tuſſi. Nihilo tamen ſecius optimum factu duximus apertionem tumoris inſtituere; quippe quum non liquido pateret, illi virium ſatis ſuppetere ad tantam materiæ copiam extuſſiendam. Dempti ſunt optime cocti puris ad ſextarios quatuor; coſtæque ora carioſa reperiebatur. Anheloſæ reſpirationis, itidem purulentæ expectorationis ſymptomata, in auras diſſipata ſunt: dormiebat quoque æger plus minus. Ut febri ſubveniretur, nitrum ſumpſit ex mixtura ſalina Riveriana, cum elixire paregorico, et eclegmate molliente balſamico. Sibi vero nullo pacto temperare voluit, quo minus carne, oſtreis, cereviſia forti, et quæ ſimilia ſunt, veſceretur. Ora vulneris inter hæc malam faciem induebat: deciderunt eſcharæ: idque quod ſe promebat, ſanguineum, ſanioſum, purulentum, per vices erat. Per-

ſtiterunt

ſtiterunt hecticæ ſymptomata: reſpiratio venæſectione relevata eſt: ad intervalla venter reſolutus, ſtercore hic illic materia interſtincto. Martiis calendis ſequuta eſt mors. Die poſtero, dum inteſtina ſecti cadaveris luſtraremus, materiam uſquequaque in jecinore ſparſam deprehendimus. E coſtis duæ in longitudinem uſque duorum vel trium digitorum computruerant. Et, quæ animadverſione digniſſima res eſt, jecur diaphragmati arcte adhærebat; per quod in dextri pulmonum lobi partem pus ſibi viam eroſerat: conſtabat enim, abſceſſum pulmonis priori in jecinore abſceſſui ortum debuiſſe. Aliæ et erant in jecinore ſuppurationes minores, quibus nulla cum majori interceſſerat communicatio. Cetera viſcera omni labe carebant; induratis duntaxat meſenterii glandulis.

Talium forte ſuppurationum interpoſitu hydatides e cavo abdominis per tracheam alias tranſmiſſæ ſunt.*

* Vide Medical Tranſactions, vol. ii. p. 486.

ÆGRITUDINES AD ANUM.

VAriæ ſunt et moleſtiſſimæ ad anum ægritudines. Earum præcipuæ, cum aptiſſima cuique curatione, ſequuntur.

1. Prurigo intoleranda, cum ardore, et acri profluente ichore: cui malo in totum tollendo vix dum innoteſcit remedium. Plus illi quidem ex Heiſteri, quam ex alius cujusvis præſcriptis, levamenti eſt. Iſtiusmodi pruriginem, nullo eam profluvio ichoroſo comitante, novimus interdum ſanari lacrimis ſtanni Cornubienſis in pulverem redactis, vel ipſa limatura ejus. Hoc idem docet honoratiſſimus olim materiæ medicæ præceptor meus Carolus Alſton. *

2. Rhagades lue venerea derivatæ: quæ hauſtis ex radice ſarſaparillæ decoctis ſanationem debituræ ſunt, ſi modo rite præ- ceſſerit

* Medical Eſſays, vol. v. p. 89.

ceſſerit hydrargyroſis. Vide quæ de hac re alibi exequutus ſum. †

3. Ulcera vetuſtiora tortuoſa cum fiſtulis, ex eadem lue male in perinæo curata ortum ducentia: quibus optime ſuccurritur aſperiore regimine antivenereo, cereolis, ruſticatione, ac victu pleniore.

4. Ulcera vetuſtiora tortuoſa cum cachexiæ ſymptomatibus: quorum omne auxilium petendum eſt a paſtillis, quos in remedium fiſtularum confecit celebris medicaſter, quem nuper vidimus, Joannes Ward. Equo vehi ſub his licet, aliove modo ſe exercere. Nulla interim partis affectæ, nulla de cibis, interponenda eſt cura.

5. Hæmorrhoides in turgido ſtatu colliſæ, ſic ut dolorem intolerandum efficiant: quas tamen ſæpius pelli videre eſt per ſimplicem inciſionem, nulla partis affectæ habita ratione, neque impoſito aliquo penicillo.

6. Hæ-

† Appendix to Review of the Venereal Diſeaſe.

6. Hæmorrhoides jam in pus vergentes, cum dolore vehementiſſimo, ſimul et duritie ad ora venarum: quod ut ſubmoveatur vitium, copioſe per lanceolam evocandus eſt humor noxius, prius etiam quam maturentur capitula. Omne penicillum alienum eſt.

7. Ani procidentia, ab imbecillitate muſculorum oriunda: cujus efficaciſſimum poſitum eſt remedium in fomentis ex aqua, in qua candens ferrum ſubinde extinctum ſit, et cortex quernus decoctus. Utiliſſimum quoque vinculum eſt a Benjamino Gooch repertum. His autem addantur tincturæ Thebaicæ injectiones, ſi ex affectuum dyſentericorum reliquiis in inteſtinum rectum regeſtis ortum ſit malum.

ASTHMA.

FLOYERI tractatus de variis hujuſce morbi ſpeciebus unus ſolus pluris habendus eſt quam reliqui omnes ſuper eodem argumento conſcripti libri.

In purulento genere, quod fere ſenum eſt, quæcunque urinam movent adprime conveniunt: qualia ſunt gummi ammoniacum, millepedæ, et ſcilla. In genere nervoſo, nihil æque prodeſt atque cortex Peruvianus. Recte dantur, in hyſterico, ſolutiones e gummi.

Pauci ſunt ſuſpirioſi, qui vitam omnino ſufferre poſſunt in hac urbe, ſpirante, dum ardet Sirius, vento auſtro-occidentali. Repentinas cœli mutationes plerique omnes nimium ſentiunt.

Acetum et oxymel ſcilliticum, mirum quantum polleant, ſive ſeparatim ſumpta fuerint, ſive aliis juncta medicamentis,

nitro

nitro puta vel cortice Peruviano; maximeque ubi noctu fiunt acceſſiones.

In omni hoc affectu, ut ne quid in victus ratione peccetur, ſumma cautio eſt. Ex traditis mihi ægris nonnullos vidi quaſi mox jugulandos, niſi potui datum eſſet acetum aquæ frigidæ miſtum.

Calculus Vesicæ Felleæ.

MAtrona Franceſca Stewart in Cavendiſh-ſquare habitabat. Hanc, podagrica ſtirpe genitam, alvus tardior bilioſique affectus per maximam vitæ partem infeſtaverant. Sub menſium tandem ceſſationem, vehementiſſimis laceſſita vomitionibus, arquata evaſit; paucasque intra hebdomadas, ſævis nunc circa regionem gaſtricam ſolicitantibus ſpaſmis, graviterque vexantibus bilis flavæ acrioris dejectionibus, piriformis illa calculi dimidium excrevit. Ceſſabant ſimul ſymptomata o-

mnia. Poſt aliquot dies, quum ſumma animi hilaritate cibo pleniori indulgeret, ſubito exclamans " Proh latus meum!" manum dexteriori regionis hypogaſtricæ parti admovit, animamque efflavit.

Cauſam mortis tam inopinatæ cultro anatomico requirens, ductum choledochum inveni craſſitudinem veſicæ felleæ prope habentem: calculus enim, quamdiu hiſce in locis morabatur, utriusque cavo impleto, ad utriusque figuram plane conformatus erat. Id vero quod maxime notatu dignum eſt: Reliqua calculi pars, dum per coli valvulam iter moliretur, ſubitaneam acrimonia ſua, ut videbatur, convulſionem excitaverat, unaque inteſtinum ruperat; cujus in vulnere pertinaciter inſidebat, non deficiente tamen ad ſenſum ſatis amplo tranſeundi ſpatio. Inventus quoque eſt intra pelvim tumor ſcirrhoſus pugni magnitudine, qui adſtrictionem iſtam alvi, unde antea tot cruciatus, forſitan adauxerat. Nulla alia erant noxæ ſigna.

Veri-

Veriſimile eſt, bilem cyſticam, ſimul cum deſcendente calculi parte rapidius erumpentem, tantis illis inter profluvium doloribus in cauſa extitiſſe.

Ex eo quod altera pars calculi inteſtino rupto mortem ſtatim adtulerat, minime mihi dubitandum videtur, fata acerba tot infantum, nervorum diſtenſione abreptorum, acriori cuidam in ventriculo aut viſceribus materiæ deberi, inteſtinorum tunicas eodem fere modo ſubito afficienti; quas quidem tunicas apertis cadaveribus ſæpenumero vidi aliquibus in locis quaſi elixas.

Capitis Dolor.

MILES tertiæ cohortis prætorianæ, cognomento Green, in valetudinarium exceptus eſt anno M,DCC,L, atroci cephalalgia tentatus. Ei primum pertuſa eſt vena; deinde vomitoria, purgantia, et cum dilu-

entibus

entibus nitroſa, in uſum vocata ſunt. Quæ omnia quum nihil proficerent, emplaſtro veſicatorio dorſo injecto, et adjuvantibus radicis valerianæ ſilveſtris doſibus, ante emenſam hebdomadem liberatus eſt.

§.

Uppinghamiæ Franciſcus Bennett, quum triginta tres annos haberet, graviſſima laboravit cephalæa, ne ſemel unquam per ſex menſes dimittente. Continuata demum duarum integrarum hebdomadum vigilia, auctores fuerunt amici, ut fronti, qua maxime parte urgebat dolor, hirudines adfigerentur. Quod adeo factum eſt. Magna dein copia ſanguinis ſequente, altus illum occupavit ſopor. Experrecto tanta iterum copia manavit ſanguis, ut ægerrime ſiſteretur.. Nunquam poſtea indoluit ei caput, etiam ex heſterno Iaccho; ut ipſe monuit ſeptuagenarius.

Cingulum Mercuriale.

FILIA calcearii cujusdam Woodcock, in Glaſton vico Rutlandiæ degentis, ſcabie contracta, remedii loco cingulum induta eſt, quo exceptum erat argentum vivum; nullo ante diem tertium oriente incommodo. Tum vero inſigni angore, et anguſtiis circa præcordia, correpta eſt; invadentibus frigidis ſudoribus, nauſea, capitis dolore, ac nervorum ad tetanon uſque diſtenſione. Duraverunt ea omnia per totam iſtius diei noctem; in tantum quidem exacerbata, ut ad ultima jam prope ventum eſſet. Sanguinem floridi coloris effuſe vomuit, duasque minimum ſanguinis concreti libras per vulvam emiſit: nec mediocre per alvum ejusdem erat profluvium. In tam præcipiti periculo arceſſitus, multa ſciſcitando, ac de veneno et veneni effectibus, ut verum elicerem, pluribus

pluribus differendo (me enim rem actam celaverat tota conſcia familia) tandem eam comperi zona cinctam mercuriali. Qua ſtatim exuta, hauſtum affatim obtuli, qui habet Olei amygd. dulc. unc. vi. Lact. recent. tepid. lib. vi. His vomitu redditis, bolum ex aquæ menthæ cyatho exhibui, in quo erant Camph. gr. v. Flor. ſulph. gr. xv. Theriac. Andromach. gr. x. Conſerv. flor. lavendul. gr. xx. Victum quoque lacteum juſſi cum pulvere e teſtis contritis. Notandum eſt, rejeciſſe illam cum lacte oleoſo ſanguinem concretum; unde valde ſublevata eſt. Diebus quinto et ſexto, moleſtiarum nihil; concreti vero ſanguinis haud parum dejecit, adjuvante medicamento aperiente. Die ſeptimo, ad libram ſanguinis floridi denuo refudit. Iterum lacte oleoſo uſa eſt, multo cum fructu. Quum a pulvere teſtaceo lacte temperato abhorreret ſtomachus, ad jura ſe recepit, et convaluit.

CAR-

CARCINOMA ſivè CANCER.

CAncer exulceratus, ob ſummum cruciatum, fœdum odorem, et neceſſitatem morbum alendi, cujus unquam ſanandi ſpei nihil eſt, tantum habet terrorem, ut de efficaci remedio exquirendo ſtudioſiſſime meditari debeat benevolus quiſque.

Ubi nullum ulcus acceſſit, lancinantes autem quos vocant dolores ſentiri occeperunt, morbum ſæpius diſſipavi cicuta intus data, vel extrinſecus adhibita. Cicutam utendam eſſe cenſeo in omnibus ejusmodi caſibus, uti moris eſt Germanorum.

Impoſitum medicamentum Plunkettianum (ex arſenico id eſſe reor) mederi vidi, quum ulceris diametros non niſi digitum pollicem haberet, neque ſcirrhus ſe latius diffudiſſet. Vidi quoque ex interno ejusdem uſu peſſima naſci ſymptomata. Quin imo fide teſtis locupletiſſimi certo ſcio,

majori id impoſitum ſuperficiei, quam cujus mentionem fecimus, tanquam toxicum occidiſſe.

Ulcera cacoëthica, quæ in noſocomiis pro carcinomatoſis habita fuerant, haud raro cedere novi idoneis medicamentis immutantibus, vel aptæ victus rationi.

Circinus.

FACILE diſcernitur circinus ab alio quovis cutis vitio. Ejus hæ ſunt notæ. Partem alteram colli, vel thoracis, vel hypochondriorum, vel abdominis, in cinguli modum occupat, exanthemata habens aquoſa, puſtulis his ſimilia, quæ confluenti potiſſimum variolarum generi propriæ ſunt. Biduo ab eruptione turgeſcunt hæc exanthemata rubro, cyaneo, vel purpureo ichore. Magna adeſt inflammatio, ingens itidem dolor, cum angore quodam, animique victi atque oppreſſi ſenſu, quam putrida ſit illorum indoles liquido manifeſtante.

In

In morbi hujus remedium, præclaros novi medicos iteratam præcipere ſanguinis miſſionem, victum parciſſimum, diaphoretica, &c. atque ea ipſa per plures dies continuari. At talem fruſtra conſumi operam uſus evincit. Serpit enim uſque circa corpus malum, eo plus ægrotanti formidinis incutiens, quo magis apud vulgus inveteravit opinio, ſtatim circinum interimere, ſimul ut orbem ſuum confecerit.

Efficaciſſime ſanat corticis Peruviani drachma una, ex vino rubro Luſitanico, vel vetere Rhenano, quater quinquiesve in die ſumpta.

Si vitiis iſtis, quæ ſumma corpora deturpant, majorem medici curam vellent impendere, certius illi multo de humorum ſtatu judicium ferrent.

COLICA.

JAM ab adoleſcentia opportunior eram ventriculi et inteſtinorum inflationi. Quæ mea valetudo poſtea in pejus vertit

ex eo quod ſequutus ſum vitæ genere; unde nimirum cœlo nocturno expoſitus eram, imbribusque ſæpiſſime membra madefactus. Neque hercle ad ſanitatem conferebat, quod de idoneo interea corporis veſtitu parum eſſem ſolicitus.

Abhinc annis triginta ſeptem, menſe Januario, a frigore inter equitandum ſuſcepto, invaſerunt dolor ac diſtenſio inteſtinorum; præcipua morbi ſede ad coli valvulam ſe habente. Sublatum quidem eſt id malum, haud tamen levi momento, rhabarbari tincturis, infuſo florum chamæmeli, oleo ejuſdem eſſentiali quod dicitur cum ſaccharo contrito, et injectis clyſmatis ſpiritum pellentibus. At Februario inſequente, iisdem manentibus cauſis, eadem repetebat ægritudo; nullo ab iis quæ ſupra poſita ſunt impetrato auxilio, nec a jalappa, neque ab opiatis. Immiſſo tandem enemate fortiori ex vino antimoniali, ſale marino, infuſo florum chamæmeli, et oleo e lini ſemine, iterum convalui. Vix vero

tertius

tertius præterierat menſis, quum graves ingruerent ſpaſmi una cum intoleranda tenſione; unde abdomen perinde ac ſi fuſtibus cæſum relinqueretur, ut ſummis digitis per aliquot dies ſine dolore nequiret attingi.

Quum Auguſtæ Taurinorum peregrinarer anno M,DCC,L, et nocte concubia aggrederetur vetus illa pernicies, pilularum maſſam, quam in aliud concinnaveram, caſu in cubiculo ſortitus, eandem experiri volui, ſiquidem nulla aliunde erat in præſenti adlevationis ſpes. Hujus maſſæ grana quindecim devoravi, et horæ circiter unius ſpatio exoptata omnia inveni, cruciamenta ablegata, ſpiritumque liberius tranſmiſſum.

In Angliam poſt paulo reverſus, quotiescunque a frigore admiſſo, ſeu a potu vel cibo alieno, minimas moleſtias exhiberet aut inteſtinorum inflatio, aut dolor ad coli valvulam, ad idem confugiens remedium, illico redintegratus ſum.

Quid præſtiterit hæc medicina ſub titulo

Pilularum

Pilularum Stomachicarum [The Stomach Pills] magis innoteſcit, quam ut novo repertoris præconio indigeat. Europa, et utraque India, ſingulares earum virtutes jam diu teſtantur.

Compoſitio tamen ipſa, quantumcunque utilis, nonnihil deficit. Nimium enim calorem ſæpe ciet, et nonnunquam incipientibus hæmorrhoidibus locum præbet; adeo ut pluribus in caſibus, quibus alioquin ſubveniat, novi aliquid ſuboriatur mali. Longior forſan dies, majorque pharmacorum virium notitia, hæc incommoda antevertere docebunt.

Gaudete interim, quotquot eſtis benevoli, tandem aliquando compertam eſſe pilularum formulam, quarum ope non exſomnes tantum, nervoſisque pathematibus affecti, dulci ſopore detinentur; hypochondriaci, melancholici, ac maniaci reficiuntur; ſed et qui Cereri et Baccho ſacra intemperantius peregerint, torquentium vigiliarum requiem placidiſſimam inveniunt.

Stultæ credulitati utcunque fraudem faciant ignorantia et impudentia, peſtem nefarie corpori inferentes, dum nihil niſi ſanitatem præ ſe ferunt; auſim tamen ſperare, neutram mihi harum vitio verſum iri, ex eo quia pilulas ita commendo quarum auxilio non ipſe ſolum crebro levatus ſum, ſed et proximi amicorum, et intimi familiares, et alii cujusque ordinis quamplurimi, a colico dolore ſæpenumero revaluerunt.

DYSENTERIA.

SUB exitum anni M,DCC,L, plures e militibus tertiæ cohortis prætorianæ, in arce Londinenſi præſidium agentibus, occupavit dyſenteria endemia. Tentata ſunt, qua vulgo exhibentur portione, radix ipecacoanhæ, vomitoria alia, rhabarbarum, &c. quæ, parca adeo manu exhibita, falſum me iterum atque iterum habuerunt.

Idcirco

Idcirco bis die præbui, ex cochleari ſpiritus vini Gallici, a decem ipecacoanhæ granis ad quindecim, prout ferebat ægri ſtomachus vel languidior vel valentior: Et hinc quidem morbus celeriter ſolutus eſt. Medicamentum hoc ſumpſerunt Craddock et Pigler, in lectulo cubantes, capitibus cervicali quaſi defixis; quo factum eſt, ut tanta licet potione vix vomitus eliceretur.

In vulgari dyſenteria inflammatoria, credo equidem, tria vel quatuor ipecacoanhæ grana, totidem rhabarbari granis admiſta, ſi bis vel ter die ex exigua aqua menthæ ſumantur, plus profutura, poſt commodas evacuationes, quam alia ulla medicina, cujus aut ipſe periculum feci, aut alii laudes cecinere.

Quod ad choleram pertinet, vomitum ac ventris fluorem frequentiſſime compeſci vidi, præſertim in grandævis, ſolo ſpiritu vini deflagrato; idque ceteris quibuslibet rebus nihil valentibus.

Magna adverſus diarrhœam putridam

acidorum vis eſt cum opiatis conjunctorum; quod ipſum confirmat magnificus Störck, Ann. Med. Prim. p. 74.

Femina quædam Ward, quadragenaria, apud Bringhurſt in agro Leiceſtrienſi ætatem degens, alvi ſat moleſtum per ſex menſes paſſa fluxum, demum convaluit hauſtis tribus aut quatuor aquæ e vicino fonte Nevillenſi congiis, ad methodum a Thoma Short monſtratam in ſua Aquarum Mineralium Hiſtoria. Neque rhabarbaro, neque adſtringentibus, obtemperaverat morbus.

Febres Intermittentes.

IN omni febrium intermittentium genere haud raro cernitur, locis præſertim demiſſis paludoſisque, corticem Peruvianum, quam ſcitiſſime etiam adhibitum, ex animi tamen ſententia non ſuccedere.

Iſtud ſæpius mihi contigit obſervare, quum in agro Rutlandienſi verſarer apud

fratrem olim dilectiſſimum; de quo veri ratio, amorque fraternus, prædicare cogunt, et ſummo eum ingenii acumine fuiſſe præditum, et vitæ integerrimum, et artis medendi peritum, quo alium quemquam vix noverim peritiorem.

Dum in medicas inquiſitiones una ſimul operam daremus, incidit forte in manus liber quidam, paucis notus, et paucioribus lectus, qui inſcribitur Pharmacologia Anti-Empirica; titulo is Latino, at vernaculo ſermone conſcriptus a medico ſagaci Gualtero Harris. Refert ille, ſe in intermittentibus univerſis, quotiescunque cortex voto non reſpondiſſet, tali feliciter uſum eſſe pulvere, qualis eſt pulvis Cornachini; poſt deinde dato hauſtu Deckerſiano. Idem mox ipſi aggreſſi maximum operæ pretium brevi cepimus. Ex eo adeo tempore ad hodiernum uſque diem, annos quatuor et triginta, eandem ſervare methodum in multis caſibus obſtinatis aſſidue perſto;

tamque

tamque inſigni cum felicitate, ut vix hebdomas prætereat, quibus anni tempeſtatibus ejusmodi dominantur febres, quin unum et alterum hac ſola inſiſtens via ad ſanitatem reducam.

"Et tertianas abegi," ait ſcriptor,* "et quartanas, medicamento purgante ac potione quæ ſequuntur; hisque interdum ſimplici tantum vice propinatis. Ignorari autem non oportet, permagni id intereſſe, quo protinus tempore eadem miniſtranda ſint.

" ℞. Antimon. diaphor.
Cryſtall. tart.
ſingulorum ſcrup. i.
Diagryd. gr. xii.
Croc. opt. pulv. gr. iii. vel iv.

Miſce. F. pulvis, in cochleari vini albi, vel aquæ alicujus cardiacæ, v, vi, vel viii horis ante paroxyſmum exhibendus.

"Eundem

---

* "I have cured both tertians and quartans with "the following purge, and potion, and that ſome-"times upon the very firſt exhibition; only the cir-"cumſtance of timing it is of no ſmall moment.

" ℞. Antimon. diaphor. &c. &c. ut ſupra.

" Eundem fere pulverem præſcriptum legas apud Margravium (nuncupatur is Pulvis Febrifugus egregius) quem in jure pulli gallinacei ſumendum ſuadet auctor, duabus ante impetum interpoſitis horis. Ego vero mallem quinque, ſex, aut octo intercedere horas; eo nempe conſilio, ut prius purgatio abſolvatur, quam acceſſio accedat. Pulvis Comitiſſæ Varvicenſis, ſeu Pulvis Cornachini, ejusdem prope eſt naturæ, atque ex iisdem ferme elementis compoſitus.

" Huic tamen pulveri non unice confiſus, et

" You may read much the ſame ſort of powder in " Margrave's Materia Medica Contracta, and called " Pulvis Febrifugus egregius, which he adviſes to " give two hours before the fit in chicken broth. But " I have rather choſen five, ſix, or eight hours, " before the time of the fit, that the purge might " juſt have finiſhed its operation before the ex- " pectation of the paroxyſm. The pulvis Comitis " Warwicenſis, or Pulvis Cornachinus, are much of " the ſame nature, and ingredients.

" But not truſting to this powder alone, and " con-

et mecum verſans, quam opus ſit cardiacum poſt tantam iſtiusmodi cathartici vim, tanto præſertim in paroxyſmi cito adfecturi diſcrimine; neceſſe ut plurimum duxi tale quid cardiacum, vel hauſtum febrifugum exhibere, quale reperire eſt inter notas ingenioſi Deckerſii in Praxin Barbettianam.

"℞. Aquæ card. benedict. unc. ii.
theriacal. ſimpl. drachm. ii.
Sal. abſynth. drachm. ſemiſs.
Spirit. ſal. ammon. ſcrup. ſemiſs.
Syrup. papav. errat. drachm. iii.
Miſce. F. hauſtus.

"Hunc

" conſidering how requiſite a cordial often is, after
" a purge of this ſtrength, and eſpecially at ſuch a
" critical time as that of the paroxyſm, ſo ſoon ſuc-
" ceeding, I have generally thought it neceſſary to
" give ſome ſuch cordial, or febrifugous draught, as
" is mentioned in the notes of the ingenious Deckers
" upon Barbette's Practice.

" ℞. Aq. card. benedict. &c. &c. ut ſupra."

"This

" Hunc itaque porrigo, certe haud abſimilem, hauſtum, circa tempus acceſſionis, aut ante eam unius fere horæ ſpatio. Neque memini, me, curatione hac adeo in proclivi vernas tertianas ac duplices tertianas profligare cupientem, eas non profligaſſe. Enimvero raro fallet in intermittentibus autumnalibus, modo bis terve repetatur." Hactenus vir ſagax Harriſius.

Ad illa et hoc accedat, me medicinam hanc ſanare noviſſe, etiam quum non purgaverit; me quoque ſemper præcipere, ut multa veſte opertus paroxyſmum in lectulo opperiatur æger, hauſtu Deckerſiano, antequam

---

" This, or ſome ſuch draught, I do uſe to give " about the time of the fit, or an hour before. And " I cannot remember, that I have once failed to cure " the vernal tertians, and double tertians, by this " eaſy method. And it is but ſeldom that it will " fail in the autumnal, eſpecially if repeated two or " three times." Pharmac. Anti-Empir. p. 176.

tequam redeat horror, nequaquam prætermiſſo, tametſi per alvum nulla facta fuerit evacuatio.

Elizabetha Freeſton, in Great Ayſton, annum agens decimum ſextum, in quartanam incidit anno M,DCC,XLVII. Phrenitis eam in autumno occupaverat; quartana autem prehendit eo qui ſequutus eſt Novembri. Pulverem ſumpſit Cornachini, alvo præter ſolitum nihil reddente. At tamen per hebdomadas ſex morbo vacabat: quibus exeuntibus reverſa eſt febris. Poſt adminiſtratum diu et incaſſum corticem Peruvianum, idem eſt repetitus Cornachini pulvis cum hauſtu Deckerſiano; qua curatione febris in exilium acta eſt. Exanthemata quædam, cicatricularum inſtar e variolis, per totam faciem prorumpebant, manebantque. Virgo vero uſa eſt ſecunda valetudine.

Famulus viri cujusdam reverendi Gueſt, apud Seaton, pulvere Peruviano inutiliter cum theriaca per ſex menſes adſumpto, pulveris

pulveris uſu Cornachini in totum reſtitutus eſt, menſe Auguſto M,DCC,XLVI. Nec ventriculum, nec alvum, quam minime moverat pulvis; ſed officio ſuo ſpecifice, quod dicitur, ſatisfaciebat. Dire vexatus fuerat hic æger.

Vere poſſum adfirmare, poſt centena plus pericula, maxime ubi cortex Peruvianus parum valuerit, ſucceſſum hujusce medendi rationis unicuique alii longe antecellere, cuicuimodi ea ſit, undecunque petita, quacunque nitatur auctoritate.

Qui alia in hujusmodi valetudine medicamenta velit celebriora, is adeat Riverii antiquartium, Baglivium de ſale ammoniaco crudo, et de floribus chamæmeli, Hoffmanni electarium, necnon Boërhavii antipyreticon raro fallens.

§

Præbui frequenter theriacam Andromachi, ſicuti Galeno mos erat; adjecto ſucco limoniorum, vel ſemuncia hauſtus ſalini.

Vix

§.

Vix auſim in medium proferre, quantopere me attonitum habuerit, poſt Sydenhami et Mortoni tantorum virorum teſtimonia, corticem videre ſinceriſſimum Peruvianum, ex ipſorum præſcripto adhibitum, plurimis meis ægris vix quidquam aut nihil prodeſſe. Quod ſic moneo, ut tamen fatear, minime me fugere quam nobile ſit antidotum hic cortex, cui confidere liceat in caſibus aliquando tantum non deploratis. Cujus rei ſubjicio exemplum, adnotatu cumprimis dignum.

Menſe Auguſto calidiſſimo, Joannes Wright in vico Lidington agricola, quum octo et quadraginta annos compleſſet, febrem nactus eſt quam nervoſam appellant, illic forte viciniæ epidemice graſſantem. Quæ in re tali fieri adſolent, omnia tentata ſunt, nec irrito conatu; tranſibat enim febris nervoſa in intermittentem tertiani generis, quæ per duas

treſve acceſſiones merito quidem ordinatis poſſet adnumerari. Deinde vero frigus acriter adeo invaſit, ut horas minimum ſex ſeptem homo ſine ſenſu ac motu, et gelu quaſi rigens, jaceret, urina et ſtercore ſe inſcio elabentibus. Poſt deceſſionem febris, ſubſidebat in urina paulum aliquid; affatimque is bibebat florum chamæmeli infuſum, in quo ſoluta erant ſalis ammoniaci viginti grana. Horror, qui inſequutus eſt, non minus tenuit triginta quatuor horis; quo toto ſpatio plane pro mortuo habitus foret, cynicus niſi, una cum ſudore effuſiſſimo, identidem interceſſiſſet ſpaſmus: quem tandem excepit ſudorem ſedimentum urinæ lateritium. Tunc ſenſus rediere. Semunicam corticis Peruviani extemplo dedi ex miſtura cardiaca aromatica; qua epota, ſalvus evaſit et incolumis, nullam poſtea paſſus recidivam. Haud forſitan abs re fuerit notare, variolas, confluentis potiſſimum

mum generis, jam ante quam ipſe febricitare cœptus eſt, parvulos ejus liberos, numero decem, corripuiſſe.

§.

Donaldus Stewart, e decurionibus legionis Scoto-Britannæ de Drumlanrick, ſub auſpiciis Belgarum Fœderatorum militantis, febre tertiana, tempore autumnali anni M,DCC,L, graviter laborabat. Primum emetica, poſthæc cortex Peruvianus exhibitus eſt; neutiquam inclinante morbo. Poſt tres menſes, Londinum a decurione ventum eſt; ubi febris, ita uti novas ex nova cœli temperie conſequuta vires, in dies ingraveſcebat, et, pluribus numeratis acceſſionibus, in quartanam deſiit. Pulvis Cornachini nullum adtulit levamen; neque hauſtus Deckerſianus, vel tantillum, frigus minuebat. Quonam vertendum? Experientia magiſtra edoctus, illam inſtitui hujusce miſerrimi curationem, quæ, ſancte poſſum adjurare, nunquam me

falſum habuerat, dum in Belgio Hiſpanico medicinam facerem, inter prætorianos ſacræ majeſtatis Britannicæ anno M,DCC,XLVIII: i. e. Sanguine prius miſſo, nitrata in emulſione præbui, cumque his una ſal ammoniacum ſpecie e contrayerva commiſtum. Lenior inde inſequens paroxyſmus: minus erat frigoris, minus quoque caloris ac febris. Ex ſanguinis autem inflammatione et viſciditate indicia arripui venæ iterum ſecandæ, et in uſu eorum, quæ ſupra ſcripta ſunt, permanendi. Nec fruſtra fui; arguebat enim proximæ acceſſionis magnopere deminuta vis, recte ea non prætermiſſa fuiſſe indicia. Imperavi, ut continuaretur uſus emulſionis; neque poſt unquam rediit febris.

Hanc medendi rationem ſeni medico apud Eÿndhoven acceptam refero; qui, Baronis Van Swieten ſub Boërhavio Hippocrate Batavo condiſcipulus, mihi olim religioſiſſime adſeveravit, lanceolam et nitrum,

in

in regionum illarum paluſtrium intermittentibus, ſingula perficere atque abſolvere.

§.

Mulier quædam Auſtin, in Rockingham degens, quartana legitima per biennium erat conflictata; multis ſine effectu devoratis medicamentorum potionibus. In hecticam morbus degeneravit. Ibi tum ad lac aſininum ſe recipiens, cito convaluit, priſtinusque corporis habitus reſtitutus eſt.

§.

Ægros tres vel quatuor, quibus colicus dolor periodicus, cum febre, vomitu, et coccinei quaſi coloris ſedimento in urina, illico a cortice Peruviano adſumpto novi ſanari; quum cetera omnia qualiacunque ne hilum quidem promoviſſent. Idem et animadverterat Fernelius.

FLUOR

Fluor Albus.

HOC morbo detentas feminas biduo vidi vel triduo liberari, immiſſis in vulvam Calomel. drachm. i, Aquæ calc. unc. ii, Aquæ fontan. unc. iv, adjecta gum. Arab. drachm. i. Id, inquam, vidi, quum peſſimi coloris humor proflueret; intus ante omnibus, unde aliquid ſperandum, inutiliter datis.

Purgantia et Mercurialia non ſemper juvant. Ex uſu ſemper cicuta et cortex Peruvianus.

Mulier quædam Charity, quum eſſet annorum triginta, eo uſque in hoc malum incurrerat, ut ſingulis quibusque viginti quatuor horis tantum e naturalibus exſtillaret materiæ, quantum matellam impleret. Ejus quoque rei ipſemet teſtis fui oculatus. E tanto profluvio cibi appetentia prorſus proſtrata, viresque adtritæ ſunt.

ſunt. Hauſtum e decocto florum roris marini, cum laudano, et ſuccino præparato, ſingulis noctibus ſumpſit; et mane quotidie per hebdomadem bolum devoravit, ex rhabarbaro, ſuccino præparato, et ſtillatitio florum chamæmeli oleo confectum. Tum deinde continuato uſu electarii e viſco querno cum albo crudo ex ovis, infuſumque roris marini et millefolii per paucas hebdomadas potando, expedita eſt.

Plurimum profeci hujusce medicamenti ope; cujus ſi externa tantummodo ſpectetur facies, vix auguratus fueris in illo aliquid ineſſe boni.

Exitu nonnunquam proſperrimo in jentaculum imperavi cereviſiam Londinenſem Porter, item cereviſiam generoſam Brunſvicenſem, et cum modico panis cibarii fruſto veterem provinciæ Ceſtrenſis caſeum, qui ceteris omnibus palmam facile præripit.

Fluxus Menstruus.

Mulieri cuidam honeſtæ, in St. James's-place, a frigore ſuſcepto ſuppreſſa ſunt menſtrua. Nunquam illa tali affectu antea laboraverat. Cachectica evaſit. Variis, quibus ſolicitaretur uterus, citra effectum adminiſtratis, aperto demum ſub utroque genu fonticulo, ſimulque etiam in brachio ſiniſtro, ſublevata fuit. Etiamnum ſcaturiunt hi fonticuli (Sept. M,DCC,LI) per trium annorum ſpatium; quo temporis tractu ad periodos ſolennes, et ubere ſatis copia, profluxit ſanguis.

§.

Virgo quædam Rhodes, apud Drayton in Rutlandia, viginti annos nata, eodem fere die in menſtruis eſſe cœpit, quo die ſecaretur vena ſaphena. Præter hanc ſanguinis cunctantis deducendi methodum, alia nulla illi unquam profuerat.

Puellam

§.

Puellam trimulam quondam vidit frater meus, cui menſes fluebant, perinde quaſi jam pubeſceret. Præproperæ huic fluxioni ſuperfuit illa non ultra biennium.

HÆMORRHAGIA.

CUidam Laſton, apud Duddington in comitatu Northamptonienſi, ſanguis fere quotidie per nares erupit. Eo nati omnes ſimiliter dolebant; filiaque ejus a majore proxima, eodem affectu extenuata, diem ſuum obiit. Hujusmodi raro dantur exempla.

—— Hay, tertiæ cohortis prætorianæ tympaniſta, e quamvis levi plaga, ex ipſa profecto aciculæ punctura, ſanguinem ita fundere ſolitus eſt, ut ſæpius periclitaretur vita. Styptica qualiacunque pro nihilo erant. Ultro ſemper ceſſavit profluvium. Quum leviter is quondam in muſculo gaſtrocnemio vulneraretur, tanta repente inceſſit hæmorrhagia, ut interſtitiis

ubique muſculorum ſe ſanguis ingereret. Iſtam omnino refrænavi hæmorrhagiam, dilatando in novem uſque digitos quod acceperat vulnus; id optime conſulentibus Davide Middleton, Cæſare Hawkins, Joanne Clephan, aliiſque noſocomii Sancti Georgii chirurgis ac medicis.

Iteratæ potiones ſalis cathartici amari Epſomenſis plus ſanguini ſiſtendo contulerunt quam alia quævis laudatiſſima adſtringentia. Hoc debeo viro præclaro Frederico Hoffman, omnibus, quibus cara ſalus humana, cariſſimo.

HÆMORRHOIDES.

TAntus eſt nonnunquam huic ægritudini dolor, tanta itidem inflammatio, tam valida denique pulſatio, ut vehementiſſima illinc oriantur febris ſymptomata, delirium ſcilicet, &c.; nihil ad ea amolienda valentibus, vel fotu, vel ſanguinis detractione, vel hirudinibus adfixis,

adfixis, vel cataplaſmatis, vel leni purgatione, vel etiam prona corporis poſitura. Sub quibus caſibus, nulla apoſtematis futuri ratione habita, venas hæmorrhoidales latius aperio. Qui extrahitur ſanguis, fere eſt concretus. Semel tantum mihi contigit emittere rubicundum.

Medicinam hanc expertus in amico quodam quadragenario, in altero ſexagenario, in juvene viginti annorum, in centurione triginta ſex annos habente, necnon et in alio inprimis dilectiſſimo, præſentaneum omnibus remedium inveni; nec eorum quiſquam valetudinis paſſus eſt recurſum. Coaluerunt aperturæ intra diem octavum aut decimum.

Perſuaſum habeo, plurimas ſic poſſe fiſtulas præcaveri, ſi tempeſtive ſatis in eam curam incumberent medentes. Melius certe res verterit, modo ne demittatur ſpecillum in vulnus, neu penicillo aliquo idem impleatur.

Hydrops.

MILES tertiæ cohortis prætorianæ, nomine Sims, ex febre intermittente autumnali in hydropem deciderat anno M,DCC,LIX. Gravabant pariter leucophlegmatia et aſcites. Pulverem, cujus ſubjicitur confectio, exhibui, unde largus eſt elicitus ſudor; eodemque intra triduum ter repetito, is exinanitus eſt. Ut vero quam maturrime gangrenæ occurreretur, cujus jam ſigna in cruribus manifeſta nimis ſe oſtendebant, neceſſe judicavi corticem Peruvianum cum vino interdiu adminiſtrare; veſpere autem pulverem præſtare, ne aqua renaſcente ſuffocaretur. Interjecto tempore, reverſa eſt febris, in quotidianæ formam mutata; cruribus quidem ſub noctem tumentibus, at nulla alia remanente hydropis nota. Per quatuor con-

tinuos dies dedi mane ſemunciam cremoris tartari; quæ, juſto vehementius purgans, copioſam citabat diureſin. Suapte ſponte febris evanuit; et regimine roborante redintegratus eſt æger. Sequitur formula pulveris;

℞. Pulv. ſcillæ arid. a gr. x ad xv.
Piper. nigr.
Sal. nitr.
ſingulorum gr. x.
Pulv. rad. ipecacoan. gr. v.
Op. pur. gr. ii. vel duo cum ſemiſs.

Cum ſyrup. althææ, vel melle, formentur in pilulas, quæ habeant ſingulæ quinque grana, h. ſ. in lecto ſumend. ex cochleari aquæ menthæ, vel ſpiritus vini Gallici.

Nimia eſt ſæpenumero hæc proportio; ut quæ tormina pluribus arceſſat, et validius purget. Sin autem cutis renesve medicinam ſentiunt, facili ea negotio in ſtomacho retinetur. Pulvis utrumne diureticus nuncupandus ſit, an diaphoreticus, plane nequeo ſtatuere; quum non ſatis

conſtet

conſtet per urinam plus polleat, an per ſudorem. Circa effectus, quam proxime accedit ad pulverem ſudorificum celebris nuper empirici Joannis Ward.

Miles alter ejusdem cohortis, ex his qui apud noſtrates Grenadiers nominantur, leucophlegmatia per univerſum corpus tenebatur. Nulla præceſſerat febris intermittens. Pauciſſima huic urina; impeditiſſima reſpiratio. A ſupra dicto bis ſumpto pulvere, totus undique ſudore diffluebat, et urinam trium ſextariorum menſura quotidie reddebat, uſque donec ſiccatus fuerit. Viribus hoc pacto fractis, ad vicum Hampſtead amandatus, ocius convaluit.

Eodem pulvere reſtrictius exhibito, et hydropem abdominis, et anaſarcam, aliquoties ſuſtuli.

§.

Bis ſequenti medicamento aquam in hydrope aſcite evocavi, viginti quatuor horarum ſpatio. Brevis ea ſane moleſtiæ inter-

intercapedo; mox enim redundante humore periit vis medicamenti.

℞. Gum. ammon. drachm. i. ſolut. in aqua puleg. unc. v.
Oxymel. ſcillitic. drachm. cum ſemiſs.
Sal. ammon. crud. drachm. cum ſemiſs.
nitr. drachm. i.
Miſce. Sumat cochlearia duo quarta quaque hora.

§.

Puer quidam Delaval, annorum fere novem, aſcite liberatus eſt pilulis ſequentibus, ſuperbibendo animæ rhabarbari cochlearium. Vide Wedelii Amœnitates Materiæ Medicæ; opus nocturna diurna manu verſandum ab omnibus materiæ medicæ vere amantibus.

℞. Pulv. gum. myrrh.
ammon.
ſingulorum ſcrup. ii.
Extract. flor. chamæmel. drachm. i.
Ol. ſtill. flor. chamæmel. gutt. x.
Elix. alo. q. ſ.
F. pilulæ, quæ habeant ſingulæ quinque grana. Sumantur tres bis die.

Peſſime

Peſſime habuerat hic puerulus per ſex menſes; aliaque ex alia methodus, qua in integrum reſtitueretur, fruſtra erat tentata. Juſſi ut equo quotidie, quum per cœlum liceret, veheretur. Octantem quoque cereviſiæ Londinenſis, cum vetuſto provinciæ Ceſtrenſis caſeo, panisque cibarii fruſto, in cœnam conceſſi.

§.

Contra aſciten, ſive adeſt leucophlegmatia, ſive non adeſt, efficacius præſtat auxilium compoſitio ſequens quam alia ulla mihi hucuſque aut nota aut excogitata;

℞. Cremor. tart. drachm. vi.
Pulv. rad. rhabarb.
Spec. aromat.
ſingulorum drachm. i.
Oxymel. ſcillitic. q. ſ.

F. confectio tenuior; cujus ſumatur cochleare parvulum ter quaterve intra viginti quatuor horas, ita ut alvus ad tres vel quatuor vices ſoluta reſpondeat.

Gulielmus

§.

Gulielmus Thomſon in Leiceſter-ſquare aſcite cruribusque tumefactis ægrotabat. Multa per integras tres hebdomadas expertus ſum remedia; nullo fructu. Accitus eſt Joannes Ward: cujus pulvis ſudorificus quum neque ſudori neque urinæ promovendæ quidquam conferret, idem ille pilula ſua purgationem inſtituit. Neque id felicius. Deinde dedit e guttis quas diureticas nuncupavit; quæ, quantum ex guſtu conjectare licuit, nihil aliud mihi viſæ ſunt quam lixivium vulgare, cui, populum concinnius fallendi gratia, color arte immutatus fuerat. Harum decem, quindecim, viginti, quadraginta, etiam ad octoginta, diei unius ſpatio in herbarum infuſione ſorbebantur, citra ulla etiamnum ſanitatis redituræ ſigna. Exeunte tandem tertia hebdomade, res in melius mutatæ. Urinæ plus plusque in dies profluxit; in priſtinumque reſtitutus

eſt æger diebus circiter quatuordecim, ex quo primum occepiſſet diureſis. Proſpera duobus tribusve annis uſus valetudine, morbo demum acuto ruri correptus, quod naturæ debuerat perſolvit. Accepi, periiſſe illum jecinoris inflammatione.

Ex illo tempore adhibui eodem plane modo lixivium tartari, vel lixivium ſaponarium, adjecta elixiris aloes, vel extracti rhabarbari aut chamæmeli, octava parte, pluribus in caſibus, ubi crura fuerint intenta, ac venter ita intumuiſſet, ut, ſi leviter manu pulſaretur, mota intus aqua facile ſentiri poſſet; copioſamque inde diureſin citando multos explicui.

Joannes Ward guttis diureticis ſæpe uſus eſt in hydrope, exitu ſecundo. Nunquam mihi evenit, niſi in caſu ſupra poſito, earum rationem cognoſcere.

Multa ſunt hydropis exempla cum facie decolore ineuntis. Ibi parata ex rhabarbaro cum ſalibus alkalinis ac diureticis

quam

quam citiſſime ſanant; maximeque ſi ex fortioribus amararum radicum, herbarum, et florum infuſis, adminiſtrentur.

§.

Militem tertiæ cohortis prætorianæ ex hydrope pectoris ad ſalutem reduxi, tribus aridæ ſcillæ et decem rhabarbari granis, cum ſcrupulo theriacæ Andromachi, in bolum coactis, perque decem aut duodecim continuas noctes hora ſomni devoratis. Hinc mota eſt potenter urina.

Cavendum erit, ne temere hic morbus cum aſthmate confundatur. Diagnoſtica apud Baglivium invenias.

Quinque talium hydropicorum, quos omnes ad ſigna Baglivana nutrieram, aperui cadavera. In ſingulorum thorace frequens eſt repertus humor. Quæritur, an iſtiusmodi in caſibus e cavo pectoris emitti oporteat aqua. Lingua, ab extima parte ad imas uſque radices, fere nigra eſt, vel cum livore quodam rubicunda. Adſunt

inſuper ſtrangulationis ſigna minime temnenda.

Paracenteſin bis feci in pectore, præſentibus anatomicorum principe Gulielmo Hunter et aliis. E laborantium uno ingens prodiit materiæ purulentæ vis; ex altero genus quoddam ſeri viſcidi. Uterque ſupervixit operationi ſex hebdomadas; ſed fato demum functi ſunt, plus paſſi ex aere frigido ingrediente ac regrediente, quam vel a febre, vel a ſtatu depreſſo. Cui, ſerum emiſeram viſcidum, illi viginti quatuor horarum ſpatio conciderunt venæ á centum triginta pulſibus ad ſeptuaginta, vel infra, ibique ad vitæ metam perſtiterunt.

§.

Equiſo quidam Thorpe, quinquagenarius, poculis largioribus indulgendo hydropicus juxta et aſthmaticus evaſit. Hiſce malis per complures menſes colluctatus eſt; facie livida, cibi cupiditate prorſus

nulla,

nulla. Autumnum verſus mirum in modum turgeſcebat. Cruribus oborta ſunt ulcuſcula, tanto cum pruritu, ut nunquam non ſcabendo non poſſet temperare. Hinc plurimus effluxit ichor, qui ſummos etiam calceos exſuperavit. Tum evanuere ſingula morbi ſymptomata; inceſſit rabies edendi; ſalusque amiſſa brevi recuperata eſt.

§.

E fide digniſſimis comperto, in India Orientali ſpeciem eſſe hydropis, quæ illito unguento mercuriali concedit; in animum induxi, idem hic fortaſſe terrarum fieri poſſe. Expertus ſum in milite; expertus in remige. Neque huic, neque illi, minima erat plagæ venereæ vel præſentis, vel præteritæ, nota. Fefellit utrobique conſilium. Ceſſit ex ſententia in milite alio Fullingham, cui juſſi perungi femora: at venus illi immunda morbum conciliaverat.

Hy-

§.

Hydropis ſpecies quædam eſt, cui obnoxius uterque ſexus circa annum ætatis quadrageſimum vel quinquageſimum, quæque fugari poteſt non niſi ſanguine detracto, victu tenui, medicamentisque antiphlogiſticis. Multos vidi hoc genere affectos. Quum, ad celerius ſubveniendum, ſanguinis miſſionem hortatus ſum, me mirati fere ſunt adſtantes tanquam rem inimicam præcipientem. Sed id commode reſpondere experimenta plura teſtantur. Inter paucos qui hujus curationis meminerunt ſcriptores, eminet Thomas Lawrence, cujus elegans volvatur Diſputatio Medica de Hydrope.

Insania.

IN hac mentis noſtræ atque rationis tam lugenda ruina, primus omnium (quantum ſcio) Fredericus Muzellius tartari ſolubilis uſum ſcriptis commendavit.

Hujus tartari beneficio, ad auctoris præceptum exhibiti, tres tertiæ cohortis prætorianæ milites ad ſanitatem revocati ſunt. Priori ſupervenerat inſania, a frigore poſt illitum liberalius mercurium admiſſo; alteri, a gravibus commilitonis cujusdam ictibus, et accepta contumelia. Qua de cauſa inſanire crederetur tertius, neſcitur. Singuli furebant, canebant, diras fundebant, &c. ſine febre.

§.

Ante editas Muzellii obſervationes, homo quidam e dica diutius tracta in maniam

niam actus, ſanatus erat a Gulielmo Battie, largis datis tartari regenerati vel ſalis diuretici potionibus, interpoſitis quotidie ex intervallo potionibus eorundem parvis. Adi ſis tractatum ejus ingenioſiſſimum.

Ab eodem vidi quoque mulierem honeſtam ſimili modo ſanari, addito gummi ſagapeno, &c.

Et aliam quoque contigit cernere ab eodem reſtitui, ejusdem ſalis ope, et ſolutione gummi ammoniaci cochleatim ſubinde exhibita. Ex traduce erat hæc inſania, et decurſo biennio rediit, ſed levius.

Præter eos quos memoravi, vidi ad triginta alios eadem medicina ad ſanam omnino mentem reduci.

Talium fere medicamentorum uſu, in melancholia et mania pellenda, vir ille, arte ſua inſignis, cum maxima fama maximas opes conquiſivit.

§.

Interfui quondam, ubi mulier, a partu inſaniens, decocto corticis Peruviani et vino compos ſui facta eſt.

Præſens quoque vidi, quum inſania, quæ febrem autumnalem irregularem exceperat, eodem cortice ſolo ex toto tolleretur. Vide quæ ſuper re tali ſcripta reliquit optimus Sydenhamus.

Lactis Utilitas.

Georgius Burton Uppinghamienſis, annos circiter duodecim natus, pro ætate habitior, et, niſi quod negotium ei lumbrici nonnunquam faceſſerent, bona ſatis fruens valetudine, acuta calebat febre, cum pulſante quodam circa ſcapulas dolore. Manſit per tres hebdomadas illud ſymptoma; quibus elapſis, invaſit ſurditas. Sudores quoque nocturni ſic premebant, ut tanquam colliquefactus adoleſcentulus

jaceret. Medicamenta imperata ſunt perquam idonea; quæ tamen ut ſumeret, illi nullo modo perſuaderi potuit. Hortante fratre meo, e vicinia quæſita eſt quæ lactabat nutricula. Iſthæc, mammam diſtentam præbendo, omnem medici opem brevi ſupervacaneam reddidit.

Aliud lactis utilitatis exemplum ſupra invenias, p. 37.

LIPPITUDO.

FUMO tabaci ducto depulſa primum eſt, idque celerrime, lippitudo juvenis Uppinghamienſis Hill. Ab illo tempore, ſi per pauculos etiam dies is tubulo parum diligenter operatus erat, continuo lippiebat. Rurſus arrepto tubulo, quum primum ex fumo ducto ſputum edi incepiſſet, certo is facile et mature revaluit.

Lues Venerea.

VARIIS ſignis cognoſcitur nefanda hæc lupanarium propago: E cancris in glande, in præputio, et nonnunquam ad ipſas radices penis; e bubonibus; e tonſillarum, aut palati, eique junctarum partium, exulceratione; e puſtulis per corpus fuſis, inprimis ex iis quæ in fronte emicant, vel ad loca corporis maxime piloſa; e doloribus nocturnis, ſupraque oſſa et circa articulos tuberculis duris; ex verrucis in glande vel præputio; e rhagadibus ad anum; ex oſſibus palati aut naſi putreſcentibus; ex ipſius denique calvariæ, nec raro tibiarum, oſſiumve cæterorum, carie.

Hoc ſymptomatum tam terrificum agmen facillime in fugam vertitur, nulla ſui colligendi facultate data, ſi ſingulis nocti-

bus duo unguenti mercurialis ſcrupuli feminibus per ſemihoram ante focum illinantur. Id autem ita fieri debebit, ut a pudendis et inguinibus, præcipue ubi jam adſunt ulcera vel bubones, omnimodo abſtineatur. Quamdiu non ulla exulceratione læduntur gingivæ, ſedulo infricare perſtandum eſt, donicum a viginti ad quadraginta drachmas abſumptæ fuerint. Sub primis quindecim inunctionibus drachma corticis Peruviani quotidie devoranda eſt, cum oleribus abunde, aurantiis, aliisve tempeſtatis locive fructibus; at vero alteris quindecim inunctionibus in dies bibatur ſextarius decocti ſarſaparillæ, qui ſextarius ternas habeat ejus radicis uncias. Quum ſalivæ per argentum vivum proritatio non omnino ſit neceſſaria, eam ſæpius effugere licet per diætam modo propoſitam, per crebro mutatum aerem vel loca, vinique interioris notæ uſu moderato.

Hæc

Hæc breviter dicta ſunt, quæ uberius et fuſius in eo libello differuntur, quem olim lingua vernacula de morbo hoc perniciosiſſimo ſeparatim feci. Ad illud volumen, ſi quid hic deeſſe videtur, lectorem delego.

Lumbrici.

Anno m,dcc,xliii, mulier quædam Sharmont, Uppinghamiæ degens, quarto poſt puerperium die ſæviſſimis correpta eſt vomitionibus. Immodicus his ſupervenit lochiorum fluxus. Hinc tanta virium jactura, pulſusque adeo celer, exilis, atque inæqualis, ut in ſummo diſcrimine conſtitueretur ægra. Septimo die lumbricum illa teretem rejecit, aliosque duos poſt paulo demiſit. Quinque pulveris ſtanni Cornubienſis drachmæ ex theriaca propinatæ ſunt, eo quem poſuit modo jam ante laudatus (p. 7.) magiſter

giſter meus Carolus Alſton. Prima hac exhibitione fræni vomitionibus injecti ſunt, ad earum coercitionem inutilibus antea tam opiatis quam anti-emeticis. Duabus omnino pulveris ejusdem conſumptis unciis, vomere deſitum eſt; eodemque temporis momento coercitus quoque eſt lochiorum fluxus.

Mulierem aliam White, apud Wing Rutlandiæ vicum, quum quartum jam menſem ventrem ferret, ciborum quos ceperat omnium vomitus infeſtabat. Sanguis iterum iterumque miſſus, purgantia, anti-emetica cujusque generis, acida, quæque iis contraria ſunt, eam nihil juvabant, niſi quod linguæ bubulæ infumatæ exiguum quiddam a ſtomacho quandoque retineri poſſet. Hoc modo tribus ſe habuit hebdomadis. Incidit tandem ſuſpicio lumbricis eam exerceri; ideoque pulvis ſtanni Cornubienſis exhibitus eſt. Cujus poſt devoratam non amplius ſemunciam, ad

ſalutem

ſalutem pervenit; et, actis demum menſibus, onus ſuum maturum, perſcitum puerum, in gremium læti patris effudit.

Morbilli.

Enixa eſt quædam Skellion die Martii decimo octavo M,DCC,XLVII; nec ibant lochia. Sexto a partu die oſtenderunt ſe morbilli, cum ſymptomatis præter ſolitum vehementibus in illa aeris conſtitutione. Spiritus difficultas ad ſtrangulationem fere. Extractus eſt e brachio ſanguis; unde mirum in modum huic ſymptomati occurſum eſt. Septimo a partu die (ſecundo vero ab eruptione) morbilli penitus evanuerunt, nec denuo redierunt. Nono die integritas. Decimo quarto res ſecus ceſſere: et dolebat caput, et ſpiritus iterum urgebat. Venam ſaphenam ad uncias quinque fluere feci. Hinc omnia delinita; at lochia adhuc reſtricta.

Poſtridie

Poſtridie ſale cathartico amaro et rhabarbaro purgatum eſt. Inter purgandum, feruntur debito more lochia; et omni malo mulier feliciter expedita eſt.

§.

Ex eo quod ægrotantibus e variolis auræ liberioris uſus proſperrime vertit, opinati ſunt haud pauci, et eos quoque, qui morbillis laborant, recte, dum prodeunt maculæ, ſub dio verſari. Falluntur hi valde. Id enim gravius multo periculum efficit: immo vero mihi videtur mortem ſæpius intuliſſe. Etiam quum hoc curandi genere utentibus maxime feliciter res ceſſerit, iteratæ ſanguinis detractiones, regimenque aſperrimum antiphlogiſticum pluribus menſibus continuatum, ægros male mulctatos ab interitu vix vindicant. Contra ea, ego ſemper commoneo, ut in lectulo ſe contineant qui mihi traditi ſunt; hisque ſingula interdico, quibus impediri minimum queat macularum eruptio.

PARO-

PARONYCHIA.

A Secto nimis introrſum ungue, vel clavo pedis, ortam paronychiam nunquam vidi, niſi aliquo intus in ſanguine ſubſtante vitio. Neque unquam impoſitum aliquid ex iis quæ digerunt, vel ſiccant, prodeſſe novi, ante iterum tertioque factam purgationem. Hinc ſubitanea fere ſemper ac melior rerum inducitur facies. Ubi ſemel inflammatio ſublata eſt, ſi curioſe ſatis exciſus fuerit unguis, adhibitum linum, balſami traumatici gutta imbutum, binis ternisve diebus prorſus medebitur. At ſi dolor inde concitetur, vel nova ſuccreſcat inflammatio, tum demum uſurpanda ſunt digerentia, locusque calidis curationibus tantiſper fovendus, dum balſami vim ſiccantem ferendo par ſit. Quo facto, mo-

mento quaſi horæ, finitur malum. Pulvis jalappæ cum alterantibus ex mercurio, vel iis nullis, humores præ omnibus corrigit ac purgat.

Pulpa Colocynthidis.

FEMINA quædam Syſtmey, apud Beeſbrooke Rutlandiæ vicum, annos nata duo et viginti, hauſto pulpæ colocynthidis ex cereviſia infuſo, verminata et purgata eſt vehementiſſime. Ad annum quinquageſimum tertium provecta, dolore adhuc inteſtinorum, necnon aſſidua in regione umbilicali pulſatione, eo uſque torquebatur, ut proſtrato in ventrem corpore cubare ac dormire neceſſe haberet. Anno ætatis triceſimo octavo, ſemper quum menſtrua ferrentur, quæ juſtis ſane temporibus, at exigua copia redibant, magnam vim ſanguinis ore reddiderat;

pau-

paucisque poſt diebus, cruenta, concreta, graveolentia rejecit. Ab anno quadrageſimo octavo ad quinquageſimum ſecundum menſtrua rite provenerunt. E carnium genere ſtomachus nihil retinere potuit. Has quidem comeſtas dolores intolerandi ac vomitiones ſequutæ ſunt. Cibi calidi, aromata, et acida, inprimis offendebant. Pergrata jura pinguia, victus lacteus, ac butyrum. A medicamentis auxilii nihil. Graviſſimas denique de pulpa colocynthidis querelas continui dolores continenter eliciebant.

RHABARBARUM.

NULLUS dubito, quin parata ex rhabarbaro, ni ſero nimis uſurpentur, cunctas fere infantum, æque ut ipſum ſimplici forma rhabarbarum, febres hecticas ſanaverint, ſive venter diſtenſus eſt,

ſive non. Inter notiora in hunc finem comparata pharmaca nihil prius habeo quam animam rhabarbari Wedelii. Felicius tamen rem gero pulvere antihectico, cujus formulam videre eſt ad calcem Inquiſitionis Novæ de Febribus, quam paucis retro annis vernaculo ſermone conſcriptam in lucem edidi.

§.

Miles tertiæ cohortis prætorianæ e febre, ut videbatur, inflammatoria, in quartanam decidit. Quartana viciſſim in hydropem abdominis et crurum degeneravit. Continuato in decimum diem medicamenti ſequentis uſu liberatus eſt;

℞. Pulv. rhabarb.
Sal. tartar.
ſingulorum ſcrup. ii.
Infuſ. flor. chamæmel. unc. iii.
Miſce. Sumat jejunus mane.

Idem

Idem pauperculæ cuidam prope Queen's-ſquare, Weſtminſter, ſupervenerat morbus a fluxu lochiorum immodico poſt partum difficilem; eodemque modo ſanitas reſtituta eſt, niſi quod illa ex infuſo herbæ marrhubii albi, miles autem ex infuſo florum chamæmelinorum, medicamentum ſorpſerat.

Pari ratione ſanavi militem ſenem exauctoratum, cujus valde diſtenſus erat venter. Adficiebatur is ictero; at nullus aquæ motus a digito contrectantis percipi potuit.

§.

Filio quinquenni tympanotribæ principis tertiæ cohortis prætorianæ intumuerat venter. Aderat et febris hectica, qua acerbiſſime acceptus fuerat per multos menſes. E veſtigio convaluit, hauſta Sydenhami rhabarbari ex cereviſia tenui infuſione. Cereviſiæ tenui prætulerim vinum album aquæ admiſtum, quippe tardius

dius aceſcens, magisque ſtomacho gratum ac benignum.

§.

Mulieri Pridmore, apud Morcott Rutlandiæ vicum, annos habenti viginti octo, ex partu difficili, retentaque per biduum placenta, nimius erat lochiorum fluxus. Huc accedebat cachexia cum febre. Uroſcopi monitu corticem Peruvianum liberalius devoravit. Alvi ſupervenit profluvium, itemque abdomen tumefactum; unde vires adeo imminutæ, ut e lecto ſurgendi facultas non daretur. Invenit eam frater meus et hydrope et ventris fluore laborantem. Juſſit viginti quinque rhabarbari grana, cum oleo cinnamomi et menthæ in bolum coacta, altero quoque mane devorari, veſpere autem opiatum ex aqua cinnamomi exhiberi. Sub finem tertiæ hebdomadis, omnia in tuto poſita ſunt. Ad vires collapſas reſarciendas vinum datum eſt diureticum, cum pilulis e

limatura

limatura ferri non rubiginoſi, ſimul et amarorum extractis. Inſignis qui torquebat in inteſtinis dolor ex toto ſublatus eſt uſu balſami Peruviani, ſaccharo, ſicut præcipit Sydenhamus, albidiſſimo inſtillati.

RHEUMATISMUS.

E Nimio cœli ipſius humore, e dapibus lautioribus, ex cereviſiarum ſpiſſitudine, et incuria de amictu plane ſingulari, incolæ meridionalium hujusce inſulæ partium rheumatiſmo ſuper alios obnoxii ſunt. Qui rheumatiſmus aliam atque aliam poſtulat curationem, pro ſtatu corporis, quum morbus id primum prehenderit.

In genere inflammatorio, cui febris adeſt cum arteriarum pulſu duro atque æquali, ubi dempto ſanguini coriaceum eſt craſſamentum, aſſiduiſque doloribus

vexatur

vexatur totum corpus, membra inprimis; quæ tumore ſæpius correpta neque ſe flectere, neque omnino flecti poſſunt; ſanguinis miſſio, cum diluentibus, ac regimine antiphlogiſtico aſperiore, trium fere hebdomadarum ſpatio incolumitatem præſtant, maximeque ſi inter principia ægrum male habuerint univerſi corporis dolores.

In genere bilioſo, nec durus eſt pulſus; nec æqualis; dolores non conſtant; nec tumor aliquis membra corripit. Adverſus hoc genus, tum propria experientia, tum ex aliorum obſervatis compertum habeo, ſales neutros cum rhabarbaro inter optima eſſe præſidia; bilem enim, niſi ſi quod peccat acrimoniam appellare mavis (non laboro de nomine) præ omnibus potenter ac celeriter ex habitu educunt.

Eſt et aliud genus, quod ſpaſmodicum cognominarem, quo ſcilicet pars quædam

corporis

corporis convellitur, arctiusque contrahitur; dorſum puta, cervix, aut humerus. Et verius id quidem ſtatis temporibus reverti dici poteſt, quam unum atque eundem tenorem ſervare. Perraro ſanguis craſſamento coriaceo obtegitur: pulſus parum turbatur. Pendet præcipue curatio ab opiatis rite adminiſtratis, ab idoneo pulveris valerianæ ſilveſtris uſu, vel ab apte adpoſitis veſicatoriis.

Quartum porro eſt genus, fonticulis ſolis amovendum. Quibus hoc genere ægrotantibus fonticuli, quacunque de cauſa antea facti, poſt exaruerint, iis tandem neceſſe eſt ut denuo aperiantur, ſiquidem nullo alio pacto ſit ſanitas recuperanda.

Supervacaneum forſan videbitur meminiſſe, dolores a lue venerea provenientes ſæpenumero pro meris rheumaticis falſo haberi. Tales inuncto mercurio, in modum tamen quem ultra progredi fas non

eſt, vel hauſtis fortibus radicis ſarſaparillæ decoctis, certo, tuto, citò pelluntur.

Arthriticam quandam rheumatiſmi ſpeciem videre plus ſemel contigit, cujus de natura aut curatione me prorſus neſcire confiteor; doletque, miſerorum laborantium ergo, alios cernere de arte medica optime merentes juxta mecum ignorare. In hoc tamen ipſo, ſicuti et in genere inflammatorio, poſt alia multa inani opera experta, plurimum profeci hac compoſitione;

℞. Aquæ fontan. unc. vi.
Sal. nitr. drachm. i.
Tinct. antimon. acris (Pharmacop. Pariſ.) drachm. i.
Spec. contrayerv. drachm. ſemiſs.
Sacchar. alb. drachm. ii.

Miſce. Pars quarta ſumatur ſexta quaque hora.

Adoleſcentula

Adoleſcentula quædam, neptis miniſtræ primariæ honoratiſſimi Comitis de Gower, ex rheumatiſmo, quo per ſex menſes laboraverat, ad ſalutem reducta eſt ſaccharo potiſſimum aconiti Stoërckiano; idque poſt optima noſtrorum conſilia irrita ſæpius atque eluſa. Eodem ſaccharo ex intervallis parva copia exhibito ſanavi Thomam Hayes apud Richmond-park Lodge, cui medicamenta nulla unquam profuerant. Effuſiſſime ſudavit uterque æger.

Kal. Julii 1782.

DE Catarrho contagioſo, qui, dum hæc ſuper rheumatiſmo typis mando, levior eſſe incepit, pauca quædam in tranſcurſu ſunt attingenda.

Menſe Maio, et ad finem uſque Junii, in hac urbe, in agris, et per omnes fere boreales Europæ populos, febris ſæviebat catarrhalis; quo morbo nunquam vidi magis epidemice graſſantem. Non enim illa optimatibus, neque infimæ ſortis plebi pepercit, neque qui-

bus magis erant validæ fibræ, neque quibus infirmiores. Quare hunc occupaverit, illum intactum reliquerit, tot licet inter ægros per hebdomadas quinque verſatus, nondum didici. Ii certe quorum maxime purum videbatur temperamentum, quibusque humores haud ita facile ferveſcebant, malo minimum opportuni erant. Ex convictu aut ſocietate de corpore in corpus fluxiſſe non videtur.

Qui ex recentioribus longe luculentiſſime de morbis epidemicis diſſeruit, medicus præclarus Joannes Huxham, inter inſignia alia innumera, verbis utitur ſequentibus, quæ ideo exſcribo, quia ad hujusmodi malorum initium, et cauſam, et ingenium explicandum, cum maxime faciunt:

" Ex humida valde et minus elaſtica aeris
" conſtitutione," inquit ille, " ſanguinis len-
" tor nimius producitur facile; unde circu-
" latio per vaſa minima haud expedita, per
" majora autem debito rapidior, eaque aucta
" plurimum a ſuſcepto frigore, perſpirabile
" ſubito reprimente. Unde paroxyſmus ſe-
" quitur febriculoſus; qui tamen brevi fa-
" ceſſit, amotis nimirum repagulis, et con-
" ſequente ſudore, niſi aut ſanguis ſit lentus
" valde aut viſcidus: tunc enim vel putrida
" ac

" ac lenta febris, vel ardens ac vehemens,
" ſubſequitur; prout nempe fibrarum tonus,
" magis minusve elaſticus, et ſtatus humo-
" rum diſpoſuerit." Obſerv. de Aere et Morbis Epidem. p. 20.

Atque ita quidem hac tempeſtate res ſe habuit. Primas ingruentis mali ſignificationes dederunt, ſuſceptum quaſi frigus, ſternutamenta, narium fluor, raucedo, cum tuſſi, ſputo, ſpiritibusque animalibus dictis plus minus affectis.

Ex tot hominum millibus, per regiones disjunctiſſimas ſimul correptis, ſatis conſtat, halitum quendam, ſeu auram malignam, cœli tractu corrupto, mortalium corporibus incubuiſſe. Unde horrores extiterunt, vagique per membra in aliis, et in aliis per corpus univerſum dolores, atrox inſuper cephalalgia, necnon in plurimis animi defectus, ab eo haud multum diſcrepans, qui putridi generis febres antecedit et comitatur; quæ fere ſymptomata una cum tuſſi dura morbi curriculum abſolverunt. Nec is ſane diutinus erat, ſi modo tuſſim excipias, atque animi defectum, quæ, ceteris ſubmotis ſymptomatis, multos adhuc infeſtos habebant. Major namque pars ægrotorum, poſt calidas hora ſomni et diluentes epotas potiones, co-

pioſius inſudando, brevi confirmati ſunt; quod et nonnullis contigit ſine his.

Morbus, quantum ad vim ejus ſpectat, ſudorem Anglicum referebat, ſimilique ratione ſolutus eſt intra triginta ſex, vel octo et quadraginta horas. Non omnibus tamen æque feliciter res vertit. Ubi enim aliæ quævis cauſæ vel ſanguinem in nonnullis æquo ſpiſſiorem reddiderant (in iis præſertim vegetis, qui mediam exceſſerant ætatem) vel ſuccos in aliis putridos effecerant; ibi vitium in talibus conceptum mephitica aeris conſtitutione in motum cieri videbatur, inque peripneumonias, phreneſin, aut febres putridas erupit. Horum ægrorum alteri totas regiminis antiphlogiſtici vires deſiderabant, cum ſanguinis detractione, ſalibus neutris, diluentibus, ſummaque abſtinentia; alteri autem methodum antiſepticam rigidiſſimam, vel medium quoddam iter, quo tamen itinere maxima nonnunquam inflammationis ſymptomata protinus in putredinem conſederunt.

Mali vehementiam omnem perpeſſus, tam de his loquor quæ ipſemet ſenſi, quam quæ oculis fidelibus ſubjiciebantur. Sanitatem aliquot ante hebdomadis lætus recepi,

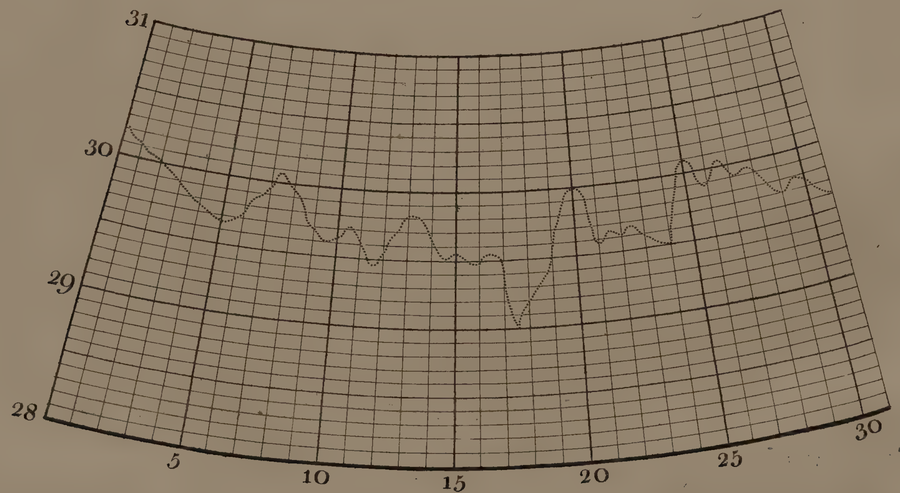
eo

To face P. 78.

Varians Columnæ Mercurialis altitudo,

menſe *MAIO* 1782;

Ex Automato Barometrico ingenioſiſsimi viri *ALEX.^RI CUMMING.*

eo lætior, quod cives undique exultantes cernerem propter pulchram illam et ſpectabilem de Gallis reportatam victoriam navalem, Rodnæo duce, quem nulla tacebunt ſecula, cujus ad lectum, iniqua valetudine conflictantis, noctesque diesque ſæpenumero adſtiti.

Vos medici clari Petropolitani, Berolinenſes, et Vindebonenſes, apud quos caput ſuum primum extulit hæc contagio, hiſtoriam ejus, eique regimen idoneum impertimini, ut mutuis in unum collatis obſervationibus, eandem, ſi denuo redeat, minus formidoloſam reddamus; ex ea etenim, in partibus inſulæ noſtræ demiſſis et uliginoſis, plurimi occubuerunt. Illud interim lætandum eſt, eam nos verno tempore invaſiſſe, quum magis ad inflammationem inclinarent corporum ſucci quam ad putrorem.

Salium usus internus.

ARTIS chemicæ peritis hiſtoriam corporum ſalinorum permittimus, ut et illorum diviſionem in ſimplicia et compoſita, acida et alkalina. Ad eoſdem relegamus acidorum ſubdiviſiones, quas vocant, in vitriolica, nitroſa, muriatica, et vegetabilia; alkalinorum rurſus in fixa (ſive vegetabilia, ſive foſſilia) et in volatilia. Penes eoſdem itidem eſto ſalia neutra definire, quibus neque acidi inſit neque alkali vis, de ceteriſque omnibus ſpeciebus, in quas ſalia diſtribuere placuit, ſubtiliter commentari.

Mihi ſatis eſt ſummatim obſervare, ſubſtantias ſalinas locum principem tenere in omnium fere morborum ſanatione, tam acutorum quam longorum; quique illas neſciat utrobique adminiſtrare, hunc ex ordine medico eſſe movendum.

Neque ſolus ego de ſalibus ſic cenſeo. Scribit Fredericus Hoffman, chemicus illuſtris, idemque medicus experientiſſimus, ex omnibus medicamentorum generibus, varia etiam arte conquiſitis, nulla dari uſui medico, in morbis tam avertendis quam tollendis, ſingulariter accommodata, quæ cum ſalibus comparari poſſint; neque ex hisce omnibus ulla eſſe putat, a quibus major virtus, ſalus, et tutior medendi ratio, peti et expectari poſſint, quam ab iis quæ mediæ indolis ſunt, et Neutra vocantur, adeo ut omnis fere, quæ a medicamentis deſideratur, virtus, etiam cathartica, in iis reſideat. Vide ipſum De ſalium mediorum excellente in medendo virtute. His ſubjicere libet, talia, ſiquid aliud in rerum natura, vitale illud quæſitum alkaheſtum continere.

Haud inficior, ſalinis corporibus certas quaſdam a medicis noſtratibus et chemicis

concedi virtutes. Nequeo tamen quin conſtanter adfirmem, iſtiusmodi corporibus meritas ſuas laudes nequaquam obtigiſſe, utilitates eorum magnas multasque non abunde monſtratas eſſe, neque ingenia atque diſcrimina explanate ſatis determinata.

Medicos conſpicuæ alias famæ ſemel atque iterum vidi, qui ſalium neutrorum purgandi tantum reſpicientes vim, magno habuerunt in pretio ſal Glauberi, Epſomenſe, vel Rupellenſe, poſthabitis omnino ſale polychreſto, tartaro ſolubili, tartaro regenerato, vel ſale diuretico Pharmacopœiæ Londinenſis: quæ ipſa quotidiano prope uſu comperio febres multas putridi, nonnullas inflammatorii generis, haud paucos etiam ex morbis iis qui ægros diu ac peſſime habent, radicitus tollere.

Enimvero, ſi primæ erunt ſolum purgandæ viæ, aut alvus compreſſa fortiter

ſolvenda

ſolvenda eſt, ſal Glauberi, Epſomenſe, vel Rupellenſe præcipio; ſperato tamen potiſſimum commodo pro majore vel minore ſtercorum copia. Quod ſi corpus volo ſolutum ſervare in pleuritide, peripneumonia, phrenitide, aut alia qualibet febre inflammatoria, ſal polychreſtum per ſe impero, vel nitro conjunctum, pro ratione febrilis æſtus dejectionumque deſideratarum.

Si viſcidos humores, aut bilem tenacem, reſolvere animus eſt, tartaro utor ſolubili, cryſtallis ejusdem, aut cremore. Si major acceſſit putredo, uberiorque ciendus erit urinæ fluxus, ad tartarum decurro regeneratum. Si denique ſanguinis inſignem aliquam, ut in hæmorrhagiis, ebullitionem cohibere cupio, vel progredientem putredinem, nimiamve ſuccorum reſolutionem, valentius compeſcere, fit ſtatim tranſitus ad tartarum vitriolatum ex præſcripto Pharmacopœiarum.

Sanguinis missio.

PHyſiologos inter et practicos diu acriterque controverſum eſt, an ex ſanguinis emiſſi facie certi aliquid innoteſcat de magis accommoda curandi ratione, ſive de venis iterum necne incidendis. Hi profecto diſputatores, dum theorias inter ſe diverſiſſimas ſcriptis innumeris ſtabilire ſtudent, pene omnes mihi videntur facta medica aut omnino prætermiſiſſe, aut ſua ipſorum experimenta in aliud detorſiſſe.

In noſocomiis apud Gallos vidi quaſi rivos ſanguinis profundi, repetitamque toties venæ inciſionem in morbis quam maxime putridis, ut ægri jam jam morituri viderentur. Ipſe contra crebra detractione plurimos a morte eripui, ubi ſcilicet ſanguis magnopere viſcidus talem detractionem flagitare videbatur. Animo

autem

autem meo hisce omnibus in caſibus ſatis ſemper ſupraque factum eſt, dum id agerem, quod adſtantes, ſi non temerarium inconſultumque ducerent, ſaltem improbarent.

Mulier quædam Clarke in New-ſtreet Covent-garden morbo laborabat, cui ſigna omnia erant ſummæ inflammationis, niſi quod dempto ſanguini, qui laxioris erat contextus, ſuper incumberet cærula quaſi membranula. A venis iterum ſecandis ſedulo temperavi. In febrem intermittentem malignam ſubito morbus converſus eſt, cui cortex Peruvianus remedio fuit, ex eo ſtatim temporis puncto, quo febris indolem ſymptomata oſtendebant.

At longe aliam ingredi viſum eſt viam, ægrotante Ludovico Staniſlao De la Rochette. Huic arteriarum erat pulſus æqualis, nec febrem celeritate, nec plethoram duritie indicans; dolor vero obſcurus in ſiniſtra parte abdominis ſentiebatur. Re-

ſpiratio

ſpiratio facilis et libera illæſos pulmones et pleuram arguebat. Extractus ſanguis, ſummopere viſcidus, cruſtaque coriacea obductus, ex familiaribus ejus peritiſſimum chirurgum admonuit, periculum inſtare. Venis iterum iterumque inciſis, ſalibus neutris, et mediocriter purgantibus ſæpius adminiſtratis, anxiis tandem reddidimus amicis virum ingenio jucundo, varia eruditione, morumque ſingulari comitate inſignem.

Ex ſententia Bellini, ſanguis mittendus eſt in nullo non morbo, ubi vel copia ejus minuenda eſt, vel velocitas augenda; vel æger eſt refrigerandus et humectandus; vel aliquid vaſis adhæreſcens movendum et auferendum; vel ubi particulæ quæ ſanguinem componunt, magis inter ſe miſcendæ ſunt, aut immutandæ.

Ut rem in pauca conferam, quicunque medicus jacentium lectos accedit, neſcitque venæ inciſæ mechanicos in laticis ſan-

guinei

guinei texturam effectus; aut qui temere in animum induxerit, nullas eſſe de curatione colligendas ſignificationes ex craſſamenti ejus et ſeri colore, vel ex partium tenuitate aut lentore; is medius fidius ab omni morbo inflammatorio, ut et a plerisque putridorum curandis, in totum abſtineat.

Excruciabatur hernia humorali juvenis illuſtris. Sanguis ad duodecimam uſque vicem detractus, alimentaque vix ulla conceſſa, pulſus celeritatem aut duritiem haudquaquam minuebant. Inciſionibus decima tertia et quarta, animo eum deficiente, febris ſoluta eſt. Per totum morbi decurſum nullum paſſus erat ſpirituum languorem. Binis ternisve poſt annis febri putrida correptus, animumque, ut in ejusmodi morbis conſuevit, deſpondens, ne unam tranſigere noctem auſus eſt, niſi medico propter adſidente. Convaluit ſine ſanguinis miſſione.

SOMNUS.

SOMNUS.

CONVENIT inter omnes, nihil magis ad hoc uſque tempus in medicina deſiderari, ut ſubmoveantur multa graviſſima mala, quam ſomni arceſſendi facultatem. Mille, ut verum fateamur, ducentis abhinc annis, ævo nempe Aretæi Cappadocis, tantum fere de hac re innotuit, quantum ſummis obtigerit hodiernis magiſtris.

Quidquid ſanguinem circumeuntem nimium propellit; quidquid nervos crebrius aut fortius agitat; quidquid perſpirationem Sanctorianam, ſive noctu ſive diu, quam minime cohibet; quidquid flatum inteſtinorum gignit; quidquid denique ventriculum prægravat, vel coctionem quomodocunque impedit; ea ſingula, magisque multo ſi inter ſe nexa et

jugata,

jugata, vigiliarum in cauſa ſunt. Et alia ſunt quædam, non ſatis a medicis intellecta, quæ ſomnum ſimiliter prohibent.

Si adeſt febris; vix dicere eſt, quantum moleſtiarum, angoris, ac periculi, e vigiliis oriatur. Ubi ea eſt nulla; quis non vidit, quam miſere ſpaſmis nervi turbentur, quamque gravia afficiant ſymptomata hyſterica, hypochondriaca, melancholica, et maniaca, deficiente per membra placidæ quietis irrigatione?

Alibi meminimus tartari ſolubilis vim præclaram febrientibus ſomnum conciliandi, rationemque oſtendimus qua ſit id exhibendum. At vero præ tartaro ſolubili, præque omnibus adhuc repertis ſoporiferis, Pilulæ Stomachicæ, jam ante memoratæ, ſuaviter conſopiendi virtute præditæ ſunt, ultra quam niſi expertis credere liceat.

VARIOLÆ.

ETSI variolarum naturæ nova multa hac ætate adfuſa ſunt lumina, unde in illis curandis, ſive inſerendo arceſſitæ ſint, ſeu ſuapte ſponte advenerint, noſtrates tantos fecere progreſſus; nihilominus tamen parum mihi liquet, practicos ad humorum temperiem, qualis ea ſit, animos ſatis attendere.

Neque iidem mihi magis videntur periculum præcavere, e methodo antiphlogiſtica vel antiſeptica, ſi hanc aut illam plus nimio inſiſtant, frequentius oriturum; præcipue ubi a teneris unguiculis eatenus infantes carnibus inſueverunt, ut, dum ad maturitatem tendunt puſtulæ, negatis his, vix vita vitalis dici queat.

Puſtulis matureſcentibus, vidimus ſæpe neceſſitatem, juxta atque utilitatem, ægrotantibus

tantibus ex inſitione victum indulgendi, ſanctis ſummorum ejus generis artificum legibus quam maxime adverſantem. Quandoque etiam coacti ſumus ſanguinem copia bene larga educere, ne ex eo nimis viſcido noxa cerebro aut pulmoni inferretur.

Olim quum tot ubique ſtrages ederet funeſta hæc lues, hisce talibus diligentius forſan advertebatur, quam his temporibus, quibus tota pendet curatio ab aere refrigerante et regimine antiphlogiſtico.

Corticem Peruvianum, vinumque rubrum Luſitanicum, graviſſima ſæpe amotura ſymptomata, res confeſſa eſt. Reperiuntur tamen, qui ad affectus nervoſos adeo natura ſua feruntur, ut, niſi opiatis tollatur orgaſmus ſeu ataxia nervorum (uti loquitur Sydenhamus) ægri nullo modo ſunt leto redimendi.

Adminiſtratis opiatis mulierem quandam Rix in Stafford-row, quæ nativis variolis laborabat, ad ſanitatem perduxi. Ejus-

dem ſoror, cui morbus arte inductus, fato ante interierat; omiſſo, ut opinor, opiatorum uſu.

§.

Filio Joannis Drummond apud Charing-croſs contagium per inſitionem communicatum eſt; raris ſparſis hinc inde puſtulis. Puero moriendum erat, ni ſtatum verſus carnes edendas conceſſiſſem. Nihil maturationem promoverant cortex, vinum, aut acida; neque ſpiritibus animalibus opiata profuerant.

§.

E famulis meis adoleſcentulus, annos habens ſeptemdecim, ſolita naturæ via morbo hoc tenebatur. Ut delirio atque ſignis peripneumonicis obviam iretur, ſexies progrediente maturatione inciſæ ſunt venæ. Craſſamentum ſingulis vicibus in cruſtam coriaceam ſe induebat. Sanguine licet toties dempto, puſtularum maturatio ne minima ex parte impedita eſt.

VENTRICULUS.

QUædam Bagley, in vico Rutlandiæ Manton, ætatem mediam egreſſa, alternis quibusque per triennium hebdomadis, acerbiſſimo ventriculi dolore cruciata erat; junctis vomitionibus eo uſque incitatis, ut neque cibum, neque potum qualemcunque, vel dimidiam horæ partem continere poſſet. Dum miſeris his modis plecteretur, nihil unquam alvus demiſit. Quæ autem rejiciebantur, ſingulari illa proprietate donata ſunt, ut factum ex argento cochleare nigro colore inficerent. Imperavi ſexaginta guttas olei tartari per deliquium ex infuſione florum chamæmelinorum quotidie ſumendas, una cum pilulis ex limatura ferri non rubiginoſi, ſimul et herbarum amararum extractis. Hinc purgata eſt per primam hebdomadem

ſe-

ſexies ſeptiesve de die. Paulatim dein ita inclinavit medicamenti vis, ut tandem ſemel tantum in die deſideret. Jamque liberata eſt. Elapſo fere menſe, priora viſa ſunt quaſi recrudeſcerent ſymptomata, quibus finem omnino adtulit oleum tartari per deliquium ex infuſione florum chamæmelinorum.

§.

Mulier alia Lee apud Farndon in comitatu Leiceſtrienſi pertinaci quodam ventriculi acido humore peſſime habita eſt, quem tamen ſubmovit cortex Peruvianus. Si quando rediret, ab eodem remedio palmario actutum pulſus eſt.

VESICATORIA.

VESICATORIA.

UBI brachium in hemiplegia potiſſime afficitur, veſicatorium amplum cervici, qua nervi ad brachia tenduntur, injectum, optatiſſime nonnunquam reſpondet. Hoc auxilii genere firmitatem corporis receperunt agricola Uppinghamienſis Burton, pauperculus novem annorum apud North Luffenham, aliique complures, quorum nomina feſtinante nimis calamo in adverſaria non retuleram.

Nuſquam comperi veſicatoria æque cito prodeſſe, atque in acutis pulmonum morbis, poſt commodam ſanguinis miſſionem cruribus adpoſita. Convenit hoc Hippocraticæ diſciplinæ: "Quod tumores ad ſuras, &c.

UNGUENTA.

UNGUENTA.

VIX reperias unguentum in Pharmacopœia Londinenſi plagis aut ulceribus ſanandis omnimodo accommodum.

Rodit unguentum baſilicum flavum præ nimia acrimonia. Adde, quod durities ejus nervorum papillas corrugat, ac carnis productionem impedit.

Unguentum e gummi elemi vix mollius eſt textura, aut lenius quod ad effectus.

Unguentum baſilicum nigrum non ſatis deterget. Recentem porro carnem nimis relaxat.

Indita cavis ulceribus linamenta, niſi balſamo aliquo prius imbuta ſunt, ultra debitum ſiccant. Eadem ut plurimum pulchre conveniunt, ubi caro recens boni-que coloris juſto citius increſcit.

Vulnere inflicto, aut rupto apoſtemate, ſimulque etiam in omni fere ulcerum ſtatu,

maximum

maximum adfert lenimen unguentum ſequens. Non nimium deterget, ac parciore copia adhibitum carnem alit.

R. Unguent. baſilic. nigr. Pharmacop. Lond. ſemunc.
Unguent. e gum. elemi ejuſd. Pharmacop.
Mel. Anglic.
ſingulorum unc. I.

Leni calore ſimul ſolvantur, et diligenter miſceantur, dum frigeant; ut fiat unguentum detergens, quod fratrem meum Joannem Fordyce auctorem agnoſcit.

Non prætermittendum eſt, quod et alii animadverterunt, argentum vivum cum balſamo ſulphuris tritum, in unguento cæruleo fortiori Pharmacopœiæ Londinenſis, ad luis venereæ ſanationem aliquando non ſufficere.

Minime placet quadruplum axungiæ porcinæ pondus in unguento cæruleo mitiori, propter ſummam difficultatem tantam ejus copiam ad ſiccitatem infricandi.

Vulnera.

GEORGIUS Oylett tertiæ cohortis prætorianæ miles, dum fœderatorum exercitus anno M, DCC, XLVIII ad Brabantiæ vicum Neſleroi caſtra haberet, in abdomine graviter acinace vulneratus erat. Interpoſita ſemihora, inveni eum magnam inteſtinorum partem, ne penitus evolverentur, cavo galero ſuffulcientem. Valde illa inflata, omentumque pulvere conſperſum; ante quod diſciſſum, in ſedes ſuas inteſtina nullo modo condere potui, tametſi per ſe late patebat plaga. Ex cibo et potu, quibus ſe paulo ante liberaliter invitaverat, venuſtiſſima ſane vaſorum lacteorum facies per meſenterium diſperſorum. Repoſitis omnibus, quum ſanguis ſatis multus ex omenti arteriis adhuc flueret, acu prælonga ſuturam feci interruptam dictam; id quod ægerrime fiebat,

fiebat, propter ſponte ſe retrahens peritonæum, et ipſam muſculorum abdominalium craſſitudinem. Fomentis adhibitis, oviumque recens cæſarum pellibus hominem in dies obvolvendo, in integrum is reſtitutus eſt.

§.

Ejuſdem cohortis decurio ſingulari certamine vulnus in regione gaſtrica accepit. Sanguis ſurſum deorſum ubertim redditus eſt. Putabant qui eum inviſerunt principes caſtrenſes chirurgi, cum ventriculo et jecur confoſſum. Repugnantibus omnium auguriis, aſperi regiminis antiphlogiſtici ope ad ſanitatem pervenit.

Diu invaluit opinio, immedicabilia eſſe ventriculi vulnera: quod non ex toto ita ſe habere hoc exemplum oſtendit.

§.

Adoleſcentulus, cujus eminebat genus, quum annos circiter quindecim haberet, ab equo excuſſus, mutus exceptus eſt,

oſſi parietali vulnere inflicto. Quæ ſubſequuta ſunt indicia, apud chirurgum, cui commiſſa curatio eſt, non ſatis valebant, ut rem terebra tentaret. Abierunt ſex menſes. Paulatim deinde accedebant capitis dolores, demiſſio animi, graves nervorum affectus; quæ cum redeuntibus vere et autumno pari paſſu redibant. Poſt biennium alta inſedit melancholia; deſperatione mentem quandoque ſic invadente, ut propinqua cognatione conjunctis, ne quid in ſe durius admitteret, metus injiceretur. Tum denique arceſſitus, atque hæc omnia edoctus, familiam judicio meo impertivi: Veri nempe ſimillimum eſſe, cuncta ea ſymptomata inauſpicato iſti ex equo caſui deberi, meque ſuſpicari, calvariam membranis cerebrum contegentibus inniti adhuc et incumbere. Ideo perforandum eſſe duxi. In conſilium poſtea adhibiti Cæſar Hawkins, Richardus Saunders, et Joannes Hunter, uno

ore

ore conſentiebant, ex illo miniſterio multo plus bonæ ſpei adfulgere, quam periculi intentari: adeoque Joannes Hunter ad marginem depreſſæ cranii partis (reſtabat manifeſta depreſſio) terebram adegit. Tulit æger conſtanti animo; regimine autem antiphlogiſtico mala quæque ſymptomata arcebantur. Quum vero non exempta eſſet niſi pars exigua oſſis deſidentis, quod nunc fractum fuiſſe, et contactu ſui cerebrum violaſſe, certo comperimus; conſultum viſum eſt rem iterum aggredi, ut ſublata reſidua parte, ſymptomata, quorum cauſa hanc primum inſtituiſſemus medicinam, penitus devincerentur. Adoleſcentulus conſtanter omnia ac fortiter; demptumque omnino eſt id quod ex oſſe jam facto craſſiore reliquum erat. Ex hac altera perforatione acres admodum moti ſunt dolores; quos excepit febris graviſſima repetita ſanguinis miſſione, et aſperrimo regimine, tantummodo cohibenda. Diſ-

cuſſa

cuſſa febre, ærumnarum quas perpeſſus erat omnium is cito pretium cepit, mentis et corporis ſanitatem incorruptam; qua hodie fruitur, haud ita pridem a Calpe reverſus, ubi, ſine ulla cerebri inter tot tormentorum militarium tonitrus offenſione, magno imperatore non indignum ſe militem præſtitit. Addere eſt, vix dum exciſum eſſe quod a prima perforatione ſupererat fruſtulum, quum ab omni ægritudine ſolutus miro quodam ac ſubito gaudeo exultaret.

FINIS.